

ဓမ္မအသိဖြင့် အကျိုးရှိရှိနေမည်

အမှတ်စဉ်(၁၂၆)

သဏ္ဌေခသုတ် အနှစ်ချုပ်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
အရှင်နန္ဒမာလာဘိဝံသ (Ph.D)

သလ္လေခသုတ် အနှစ်ချုပ် အပိုင်း(၁)

မှတ်တမ်း

သာသနာတော်နှစ် ၂၅၅၆ ခုနှစ်၊ ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၇၄ ခုနှစ်
တော်သလင်းလဆန်း (၁)ရက်၊ (၁၆.၉.၂၀၁၂)
မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး ပြင်ဦးလွင်မြို့ရက်ကွက်ကြီး (၁၂) ရေချမ်းအိုး
တောင် အပ္ပမာဒတောစခန်းရိပ်သာ သစ္စာဉာဏ်ရောက် ဓမ္မဗိမာန်
တော်အတွင်း ဆင်ယင်ကျင်းပပြုလုပ်အပ်သည့် ဓမ္မသဘင် အခမ်းအ
နား၌ ဟောကြားအပ်သော " သလ္လေခသုတ် အနှစ်ချုပ်" တရားဒေသ
နာတော်။

"သလ္လေခသုတ် အနှစ်ချုပ်" ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ သု
တ္တန်တွေထဲက ဒီသလ္လေခသုတ်ကို ငါးပိုင်းပိုင်း ပြီးတော့ ငါးရက်တိတိ
ဟောကြားပေးမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

‘သလ္လေခ’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးက ‘ သန္တုဋ္ဌိ သလ္လေခ’ ဆိုတာနဲ့
တွဲဖက်ပြီးတော့ သုံးလေ့ရှိတဲ့ စကားလုံးပဲ။ သန္တုဋ္ဌိဆိုတာ ရှိတာနဲ့ ကျေနပ်
တာ။ ရှိတာနဲ့ ကျေနပ်တယ်၊ ကိုယ့်ဟာနဲ့ ကျေနပ်တယ်။ ရှိတာနဲ့ ကျေနပ်
တာ ကိုယ့်ဟာနဲ့ ကျေနပ်တယ် ဆိုတာ လောဘကို နိုင်နင်းတဲ့ သ

ဘောကိုပြောတာ။ လောကလူတွေဟာ လောဘကို မထိန်းနိုင်သည့် အတွက်ကြောင့် ရှိတာနဲ့ အကျေနပ်ဘူး၊ ကိုယ့်ဟာနဲ့ မကျေနပ်ကြဘူး၊ မကျေနပ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် ဒုက္ခတွေဖြစ်ပွားနေကြတယ်။

‘သလ္လေခ’ဆိုတာက မြန်မာလို ပြန်တဲ့ အခါမှာ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးအောင် ကျင့်တဲ့ အကျင့်လို့ ပြန်တယ်။ ခေါင်းပါးအောင် လုပ်တယ်လို့ ဆိုတာ လျှော့ချတာနဲ့ လျော့ကျသွားအောင် လုပ်တဲ့ သဘောပဲ။ စကားလုံးရဲ့ တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပါယ်က ‘သလ္လေခ’ဆိုတာ ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားပစ်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ မကောင်းတဲ့ အရာတွေကိုယ့်သန္တာန်မှာ မရှိအောင်လျှော့ချတယ်။ ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားပစ်တယ်။ ဒီလို အဓိပ္ပါယ်မျိုးယူတာ၊ ရှေးက ဆရာတော်ကြီးတွေကတော့ ခေါင်းပါးတယ်လို့ ဒီလိုပြန်တယ်။ ခေါင်းပါးတယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က တစ်ခါတစ်ရံ ကျတော့ ရှားပါးတာနဲ့ အဓိပ္ပါယ်လွဲမှားသွားစေနိုင်တယ်။

အဲဒီတော့ ‘သလ္လေခ’ဆိုတာ ကိလေသာကို ခေါင်းပါးအောင် ကျင့်တဲ့ အကျင့်။ အဓိပ္ပါယ်ပိုရှင်းအောင် ပြောရမယ်ဆိုရင် ကိလေသာကို လျှော့ချဖယ်ရှားပစ်တဲ့ အကျင့်လို့ ဆိုရမယ်။ ပထမ လျှော့ချတာ၊ နောက်လုံးဝဖယ်ထုတ်ပစ်ရမယ်။ မကောင်းတာတွေ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ မရှိအောင် ခြစ်ထုတ်ပစ်တာ။ ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားပစ်တဲ့ အကျင့်ကို ‘သလ္လေခ’လို့ ခေါ်တာ။ စကားလုံးက ဖော်ပြတဲ့ အဓိပ္ပါယ်က ‘ကိလေသေ သမ္မာလိခ တီတိ သလ္လေခေါ’ (သို့မဟုတ်) ‘ကိလေသေ သမ္မာ လိခနံ သလ္လေခေါ’ မှန်ကန်တဲ့ နည်းနဲ့ ကိုယ့်သန္တာန်မှာ ကိလေသာတွေ ပါးသွားအောင် လျှော့ချတယ်။ ကိလေသာတွေ ကုန်စင်သွားအောင် ခြစ်ထုတ် ဖယ်ရှားပစ်တယ်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ပဲ။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမ တရားတော်တွေဟာ လူရဲ့ စိ

တ်ကို ဗဟိုပြုပြီး ဆုံးမတာဖြစ်တယ်။ လောကလူတိုင်း လူတိုင်းဟာ ဘုရားရဲ့ အဆုံးအမနဲ့ အညီ စောင့်ကြည့်ပြီး ပြုပြင်ပေးရမှာ က စိတ်ပဲဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်စိတ်လေးကို ကိုယ်ပြုပြင်ပေးလေ ကောင်းလေပဲ။ လောကလူတွေက စိတ်ရဲ့ အလို လိုက်နေကြတာ၊ ကိုယ့်အလိုကို စိတ်ကမလိုက်ဘူး။ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်ရာကို လူတွေက လိုက်လုပ်နေကြရတာ။ အဲဒါကို ပြောင်းပြန် ပြန်သွားအောင် လုပ်ရမယ်။ စိတ်အတိုင်း မလိုက်ရဘူး။ တစ်ချို့က စိတ်သွားတိုင်း ကိုယ်ပါ။ ပါရစေနဲ့ ဆိုပြီးတော့ စိတ်ကို မြှောက်ပင့်ပေးတတ်တယ်။ စိတ်ဆိုတာ ဘယ်မှာ ပျော်မွေ့တက်တုန်းဆို "ပါပသ္မိ ရမတိ မနော" မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေပေါ်မှာ ပျော်တယ်။ မကောင်းတဲ့ အလုပ်။ မကောင်းတဲ့ အတွေးတွေမှာ ပဲပျော်တာ။ ဒါကြောင့်မို့ စိတ်ကို ဟန့်တားဖို့ တားဆီးဖို့ ၊ ထိန်းသိမ်းဖို့ လိုအပ်တယ်ဆိုတဲ့ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အဆုံးအမတွေဟာ အင်မတန်မှ များ တယ်။

"စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။ စိတ္တံ ဂုတ္တံ သုခါဝဟံ" စိတ်ကလေးကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီ၊ ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီဆိုရင်ချမ်းသာတွေ ရလာမယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိုဟောတာ။ စိတ်ကို လွှတ်ထားရမယ်လို့ ဘယ်တော့မှ မဟောဘူး။ အဲဒီတော့ အရေးကြီးဆုံးက ကိုယ့်စိတ်ကလေးကို ကောင်းတဲ့ အာရုံတွေနဲ့ တွဲဖက်နေအောင် လေ့ကျင့်ရမယ်။ ဒီလိုလေ့ကျင့်တာကို ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်တယ်လို့ ခေါ်တာ၊ မကောင်းတဲ့ အာရုံဘက်ကို သူက အမြဲသွားနေတော့ မသွားရေအောင် ထိန်းချုပ်တာ။ သုတ္တန်တော်တော်များများက စိတ်ကို ထိန်းချုပ်ဖို့ ဟောတာတွေချည်းပဲ။

လူ့သဘာဝကို လေ့လာတဲ့ အခါမှာ လူရဲ့ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကို ဒီလောက်အဓိကထားတာ မဟုတ်ဘူး ။ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့လာဖို့ က အင်မတန်မှ အရေးကြီးတယ်ပေါ့။ အဲဒီ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လေ့လာဖို့ အတွက် ကိုယ့်ရဲ့ စိတ်ကလေးကို ကိုယ်နိုင်အောင် ဆုံးမသွားနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ

ဟာ သူတော်ကောင်းဖြစ်သွားတာပဲ။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။ စိတ်ထဲမှာ အညစ်အကြေးတွေဆိုတာ ရှိတယ်။ အဲဒီ အညစ်အကြေးတွေကို သန့်ရှင်းအောင်ဖယ်ထုတ်နိုင်ရမယ်လို့ ထိုထို သုတ္တန်တွေမှာ ဟောတာတွေ့ဖူးကြမယ်။

ဒီ ‘သလ္လေခ’ သုတ်မှာ လည်း ပဲ အဲဒီ အဓိပ္ပါယ်ကို မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းပြီးတော့ ဟောတာ။ သလ္လေခ သုတ္တန်မှာ ဟောတဲ့ တရားပုဒ်တွေက အင်မတန်မှ များ တယ် "စတုစက္ကာလီသမဒါ ဝုတ္တာ၊ သန္ဓေယော ပဉ္စ ဒေသိတာ" နိဂုံးမှာ ဒီဂါထာလေးကို ထည့်ပြီးတော့ သံဂါယနာဆရာတွေက မှတ်တမ်းတင်ထားတာ ရှိတယ်။ စတုစက္ကာလီသမှာ စတုဆိုတာလေး၊ စက္ကာလီသက လေးဆယ်၊ ပုဒ်ပေါင်း (၄၄)။ လူတွေရဲ့ သန္တန်မှာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်တဲ့ စိတ်ဓာတ်တွေ၊ စိတ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးဆက်နွှယ်နေတဲ့ လူကိုအကျိုးပြု၊ အကျိုးမပြုတဲ့ သဘာဝတရားတွေဟာ (၄၄) မျိုးရှိတယ်။

အဲဒီ (၄၄) မျိုးသော တရားပုဒ်တွေကို အပိုင်း(၅)ပိုင်း ခွဲပြီးတော့ ဟောထားလို့ "သန္ဓေယော ပဉ္စ ဒေသိတာ" တဲ့ ။ ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်၊ ဘယ်လို လိုက်နာရမယ် ဆိုတာကို မြတ်စွာဘုရားက တိတိကျကျ ညွှန်ကြားဆုံးမထားတဲ့ သုတ္တန်တစ်ခုပဲ။ ဒါကြောင့်မို့ စိတ်ကိုဆုံးမချင်လို့ ရှိရင် ဒီသုတ္တန်ကို နာယူပြီး ကျင့်စဉ်အတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ဖို့ လိုအပ်တယ်။ "သလ္လေ ခေါနာမ သုတ္တန္တော။ ဂမ္ဘီရောသာ ဂရူပမော" ၊ သံဂါယနာတင်တဲ့ ဆရာကြီးတွေက ဒီသုတ္တန်ကို ချီးမွမ်းပြောကြားထားတာ၊ သလ္လေခဆိုတဲ့ ဒီသုတ်ဟာ ဂမ္ဘီရ၊ အင်မတန်မှ နက်တယ်၊ သာမန်နားနဲ့ နားမလည်ဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နားလည်အောင်ကြိုးစားရမယ် "သာဂရူပမော" နက်တယ်ဆိုတာ ပင်လယ်ကြီးနက်သလိုပဲ။ ဒီတရားဟာ အင်မတန်မှ နက်နဲတယ်။ အပေါ်ယံ မဟုတ်ဘူး လို့ ဒီသုတ္တန်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး

တော့ ရှင်းလင်းပြောကြားထားတာ ရှိတယ်။

အဲဒီတော့ လူတွေနဲ့ ပတ်သက်နေတဲ့ (၄၄)မျိုးသောစိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်တွေ၊ အဲဒီ အချက်အလက်တွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှာဖို့ ရန် ‘သလ္လေခ ပရိယာယ’ ဆိုတဲ့ အပိုင်းက တစ်ပိုင်း၊ ကိုယ့်စိတ်ကလေးကို ကောင်းတဲ့ ဘက် စိတ်ကူးပြီးတော့ ကောင်းတဲ့ ဘက်ကနေ စိတ်ကို တည်ဆောက်ရမယ်။ စိတ်ဟာအကောင်းဘက်ကို ရောက်ဖို့ ၊ ကြိုးစားရတယ်၊ သူ့အလိုအလျောက် မရောက်ဘူး၊ ကောင်းတဲ့ ဘက်ကို ရောက်သွားအောင် လုပ်ပေးရမယ် " စိတ္တုပ္ပါဒ ပရိယာယ" လို့ ခေါ်တယ် အပိုင်းတစ်ပိုင်း။

နောက်တစ်ခုက "ပဋိက္ခမန ပရိယာယ" ဒါကတော့ ရှောင်လွှဲဖယ်ရှားတာ။ လမ်းကြောင်း လွှဲပစ်သလို ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာ လည်း ပဲ စိတ်လမ်းကြောင်း လွှဲပစ်ရမယ်၊ မကောင်းတဲ့ လမ်းဘက်ကို မသွားအောင် ကိုယ့်စိတ်ကို လမ်းကြောင်းလွှဲပေးရမယ်။ အန္တရာယ် မရောက်အောင် လမ်းလွှဲပေးတာမျိုးတို့ လမ်းကြောင်းကနေ ရှောင်လွှဲပေးရမယ်။

နောက်တစ်ခု ‘ဥပရိဘာဂ ပရိယာယ’ အထက်နဲ့ အောက် ရွေးချယ်တဲ့ အခါမှာ ကိုယ်က အပေါ်စီးရအောင် ကြိုးစားရမယ်။ အထက်ကပဲနေရမယ်၊ အောက်က မနေရဘူးဆိုတဲ့ အပိုင်းတစ်ပိုင်း။ နောက်ဆုံး (၅)နံပါတ်ပိုင်း အပိုင်းတစ်ပိုင်းကတော့ ပရိနိဗ္ဗာနပရိယာယ၊ ငြိမ်းသတ်ပေးရမယ် ဆိုလို့ ဒါတွေငြိမ်းသွားအောင် လုပ်ရမယ် အဲဒီလိုမကောင်းတာတွေကို ငြိမ်းသတ်၊ ကောင်းတာနဲ့ မကောင်းတာ၊ ကောင်းတာကိုအစားထိုးယူ၊ မကောင်းတာတွေကို ငြိမ်းသတ်ဖယ်ရှားတဲ့ ဒီနည်းစနစ်တွေကို မြတ်စွာဘုရားက သလ္လေခသုတ်မှာ ဟောထားတာဖြစ်တယ်။

အဲဒီတော့ သလ္လေခသုတ် ပါဠိလိုရေးထားတာ စာမျက်နှာ (၈)မျက်နှာလောက်ရှိတယ်။ အဲဒီလို သုတ္တန်ကြီးတစ်ခုကို မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားဓမ္မတွေမှာ ဒီသလ္လေခ အကျင့်ဆိုတာ ခေါင်းပါးတဲ့ အကျင့် လောဘကို ငြိမ်းသတ်တဲ့ အကျင့်မျိုး၊ အစစအရာရာ မက်မောမှုတွေကို လျှော့ချပြီးတော့ ကျင့်တဲ့ အကျင့်ပဲ။ ကိလေသာတွေပါးသွားအောင် ကျင့်တယ်။ ဓုတင်္ဂဆိုတဲ့ အကျင့်မျိုး။ ဓုတင်္ဂဆိုတာကတော့ ကိလေသာတွေကို ခါထုတ် ဖယ်ရှားပစ်တာ။ ဒါကိုပဲ ဓုတင် ဓုတင်လို့ ခေါ်ကြတာ။ ဓုတ ဆိုတာ လှုပ်ခါပြီး ဖယ်ရှားပစ်တာ။ ဒီစိတ်ထဲမှာ ရှိနေတဲ့ အညစ်အကြေးတွေဆိုတာ အလွယ်တကူနဲ့ ပြောင်စင်သွားမှာ မဟုတ်ဘူး ။ အဝတ်မှာ စွဲနေတဲ့ ကြေး အညစ်အကြေးတောင်မှဘဲ တော်တော်လျှော်ဖွတ်နိုင်မှ ဒီအညစ်က ပျောက်သွားမှာ ။ စိတ်ထဲမှာ စွဲနေတဲ့ ဟာကတော့ ပိုပြီးတော့ဆိုးတာပေါ့။ ဒါကြောင့်မို့လို့ နည်းစနစ်တွေ အမျိုးမျိုးနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက မကောင်းတဲ့ စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတွေကို လျှော့ချဖယ်ရှား ရှောင်လွှဲပစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးမှာ အပေါ်စီးက ရယူပြီးတော့ ငြိမ်းသတ်ပစ်ခြင်းဆိုတဲ့ နည်းစနစ်တွေကို ဒီသလ္လေခသုတ်မှာ ဟောထားတာ။

အဲဒီတော့ သလ္လေခသုတ်ကို ဘာကြောင့် ဟောတာတုန်းလို့ ဆိုရင် သမထကျင့်စဉ်တစ်ခုကို ကျင့်ပြီးတော့ ဈာန်တွေ အဘိညာဉ်တွေ ဈာန်သမာပတ်တွေ ရပြီးတော့နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက သူတို့ ရတဲ့ တရားကို သလ္လေခလို့ ဒီလိုထင်ကြတာ။ သူတို့ လည်း ကိလေသာတွေကို လျှော့ချတာပဲလို့ ဒီလိုထင်တော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒါ မဟုတ်ဘူး ၊ တကယ် ကိလေသာကို လျှော့ချပြီးတော့ ဖယ်ရှားနိုင်တာဟာ ဝိပဿနာကျင့်စဉ်နဲ့ မှ ဖယ်လို့ ရတယ်။

သမထကျင့်စဉ်ဆိုတာ ခေတ္တခဏ ကိလေသာကို ငြိမ်ဝပ်သွားအောင်

လုပ်တာ။ ဆိုပါစို့ အုပ်ဆေးပေးထားတာ၊ ငြိမ်ဆေးပေးထားတာ၊ ဖိထားရုံပဲ ဖိထားတာ၊ အတွင်းကဖယ်ရှားတာ မဟုတ်ဘူး ၊ ဘာနဲ့ ဥပမာတူတုန်းဆိုရင် မီးခဲကို ပြာဖုံးထားသလို အတွင်းက ဖယ်ရှားတာ မဟုတ်ဘဲနဲ့ အပေါ်ကအုပ်ရုံအုပ်ထားတဲ့ သဘောလို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတာ။ တကယ့် ကျင့်စဉ်မှာ ဘုရားပွင့်လာမှ သိရတဲ့ ကျင့်စဉ်မျိုး၊ အသိဉာဏ်ကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်အောင် လုပ်ပြီး မှန်ကန်တဲ့ အမြင်နဲ့ ဉာဏ်နဲ့ ဖယ်ရှားမှ ဒီ ကိလေသာ တွေက ဖယ်ရှားလို့ ရတယ်။

သမာဓိနဲ့ ဆိုရင် ဝိက္ခမ္ဘ အဟာန၊ ခေတ္တခဏ ဖယ်ရှားထားတာ ဖြစ်တယ်။ အချိန်မရွေး လွှမ်းမိုးပြီးတော့ ကိလေသာ တွေဟာ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် မို့လို့ ရှေးတုန်းက ဈာန်အဘိညာဉ်ရတဲ့ ရသေ့ကြီးတွေ ဈာန်လျှောသွားတာ။ ခဏပဲထိန်းထားတဲ့ သဘောလေးပဲ။ ထိန်းထားတာလေး ပြုတ်သွားတာနဲ့ တပြိုင်နက် ကိလေသာတွေ လွှမ်းမိုးခံရတာ။

အဲဒါလိုပဲ ဈာန်သမာပတ်တွေ ဆိုတာဟာ မလိုအပ်ဘူးတော့ မဟုတ်ဘူး ၊ လိုအပ်တယ်။ အဲဒီလိုအပ်တဲ့ ဈာန်သမာပတ်တွေကို ကိလေသာတွေ လျှောချတဲ့ ၊ သလ္လေခလို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားတာလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ စိတ်ရဲ့ အညစ်အကြေးတွေကို သန့်စင်ပစ်တဲ့ ဟာလည်း မဟုတ်ဘူး လို့ ၊ ဒီလို ဒီသုတ္တန်မှာ ဆိုလိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရှိတယ်။

သုတ္တန်အစ

ဒီသုတ္တန်ကို မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း သီတင်းသုံးနေတဲ့ အချိန်မှာ ဟောခဲ့တာ။ အဲဒီမှာ ရှင်မဟာစုန္ဒရဲ့ မေးခွန်းကို အကြောင်းပြုပြီး ဟောတယ်။ ရှေးတုန်းက ရဟန်းတွေက ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီး တစ်ပါးတည်းနေလေ့ရှိကြတယ်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတယ်ဆိုတာ တစ်ထပ်ပဲ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတာဆိုတော့ မွန်းလတ်ချိန်လည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ အခုခေတ်နဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် ကိုးနာရီ ဆယ်နာရီ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးတာနဲ့ တပြိုင်နက် ဒီသံဃာတွေဟာ တစ်ပါးတည်းနေသန့်ရာဌာနကို ကြွရောက်ပြီး သီတင်းသုံးလေ့ရှိကြတယ်။ အဲဒါကို ပဋိသလ္လာနလို့ ခေါ်တယ်။ ပဋိသလ္လာန ဆိုတာ စိတ်ကို အာရုံအမျိုးမျိုးတွေဆီ မသွားစေဘဲနဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတစ်ခုခုနဲ့ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်း သမာပတ်ဝင်စားခြင်းကို ပြောတာ။ ဈာန်ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ဈာန်သမာပတ် ဝင်စားတယ်။ ဖိုလ်ရတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ဖလသမာပတ်တွေ ဝင်းစားပြီးတော့ နေတယ်။ အဲဒီလို မိမိစိတ်ကလေးကို အာရုံအမျိုးမျိုးတွေဆီ မသွားစေဘဲနဲ့ အာရုံတစ်ခုတည်းမှာ ဖမ်းချုပ်ထားပြီးတော့ အဲဒီအာရုံနဲ့ ငြိမ်နေတဲ့ သမာပတ်တစ်ခု ဝင်စားတာကို ပဋိသလ္လာန လို့ ခေါ်တယ်။ မြန်မာလို ပြန်တဲ့အခါကြတော့ တပါးတည်း ကိန်းအောင်းတယ်။ ကိန်းအောင်းတယ်ဆိုတာ တရားဓမ္မနှလုံးသွင်းပြီးတော့ တစ်ပါးတည်းနေကြတယ်။

ဒီလိုနေတဲ့ အချိန်မှာ တစ်ပါးနဲ့ တစ်ပါး သွားရောက်ပြီးတော့ စကားပြောတာတို့ ၊ တရားဆွေးနွေးတာတို့ မလုပ်ဘူး။ နေ့အခါလွန်မြောက်လို့ ပဋိသလ္လာနလို့ ခေါ်တဲ့ တစ်ပါးတည်းကိန်းအောင်းတဲ့ အချိန် ပြီးဆုံးသွားတဲ့ အခါမှ တစ်ပါးနဲ့ တစ်ပါးဆုံဆည်းလေ့ ရှိကြတယ်။ ဒါရှေးတုန်းက ဘုရားလက်ထက်က ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထု

တံကြပုံပဲ။ ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ နေတဲ့ ကိုယ်တော်တွေ ဆွမ်းမစားမီ မြို့
ထဲ ဆွမ်းခံသွားပြီး၊ မြို့ထဲမှာ တင် ဆွမ်းဘုန်းပေးပြီး ကျောင်းပြန်ရောက်
လာကြတယ်။ ဆွမ်းကိစ္စပြီးတာနဲ့ တပြိုင်နက် ဇေတဝန်ကျောင်းကြီးနဲ့
ဆက်စပ်ပြီးကပ်နေတဲ့ အန္တဝန သစ်တောကြီးထဲကို ဝင်ရောက်ပြီးတော့
ပျောက်ကွယ်သွားကြတယ်။ သစ်တစ်ပင်အောက် ဝါးတစ်ပင်ရင်းမှာ တ
စ်ပါးတည်းထိုင်ပြီး ပဋိသလ္လာနလို့ ခေါ်တဲ့ တစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်းမှု
သမာဓိကျင့်စဉ်တစ်ခုနဲ့ ကျင့်ပြီးတော့ ဒီလိုနေကြတာ။

အဲဒီလိုနေပြီးတော့ အချိန်ပြီးဆုံးတဲ့ အခါကျလို့ ရှိရင် အချင်းချင်း တ
ရားဆွေးနွေးမှုတွေ ပြုလုပ်ကြတယ်။ အဲဒီတစ်ပါးတည်း ကိန်းအောင်း
ရာကနေ ထတဲ့ အခါမှာ အကြံသစ်ဉာဏ်သစ် အတွေးတွေလည်း ပေါ်
လာတက်တယ်။ စိတ်ကူးရတာတွေကို ဘုရားသွားလျှောက်တဲ့ အခါ
လျှောက်ကြတယ်၊ အချင်းချင်း ဆွေးနွေးတဲ့ အခါ ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဒီ
လိုနေကြတာ၊ ညကျလို့ ရှိရင် တရားနာကြတယ်။ တရားချည်း အားထု
တံတာ မဟုတ်ဘူး ၊ တရားလည်း နာကြတယ်။ တရားနာတာဟာ မိမိ
အသိဉာဏ်တွေ တိုးလာတယ်။ ကိုယ်ရတဲ့ တရား ကိုယ်ဆင်ခြင်နေတာ
က အသိဉာဏ်တွေ တိုးလာတယ်။ တရားအသစ်နာပြီးတော့လည်း ကို
ယ့် မှာ အသိဉာဏ်တွေ တိုးတိုးလာတယ်။ တရားဆိုတာ ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေလည်း နာကြတာပဲ။ သောတာပန်၊ သကဒါဂါမ်၊ အနာဂါ
မ် ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း နာကြတယ် တရားနာကြတယ်၊ တရားဆွေးနွေးကြ
တယ်။

အဲဒီလို ရှင်မဟာစုန္ဒက ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ သီတင်းသုံးရင်းကနေ
နေ့အခါ ပဋိသလ္လာနလို့ ခေါ်တဲ့ တစ်ပါးတည်းကိန်းအောင်းရာက ထတဲ့
အခါ မြတ်စွာဘုရားထံ ချဉ်းကပ်ပြီးတော့ မေးခွန်းတစ်ခု လျှောက်တယ်
။ သူမေးခွန်းလျှောက်တာက သူ့အနေနဲ့ က ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ဆိုတော့ သံသ

ယ တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘူး၊ မရှိပေမဲ့လို့ တစ်ချို့ကိစ္စတွေကျတော့ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေက မေးခွန်းတွေ မေးပေးတယ်။ ဘုရားဆီက အဖြေကို တိုက်ရိုက်ရဖို့ ကြိုးစားကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ လည်း ဆိုတော့ သူတစ်ပါးတည်း သွားတာ မဟုတ်ဘူး သူ့ရဲ့ အခြံအရံ သံဃာတွေကလည်း နောက်က ပါလာကြတယ်။ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ တွေ့ပြီဆိုရင် ဘုရားဘာပြောသလဲ၊ ဘာဟောသလဲ နားထောင်ချင်လို့ နားစွင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း အများကြီးပဲ။ အဲဒီတော့ ဒီပရိသတ်ထဲမှာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဒီမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဟာ ဘယ်အခါမှ လုံးဝကင်းစင်သွားသလဲဆိုတာ သိချင်တယ်။ တချို့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက နှလုံးသွင်းလျှင် နှလုံးသွင်းခြင်း မိစ္ဆာအယူဝါဒက ကင်းစင်တယ်လို့ ယူဆတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလည်း ရှိတယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ မှန်ကန်တဲ့ အသိနဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ လုံးဝကင်းစင်သွားပြီးနောက် သောတာပတ္တိမဂ် ဉာဏ်နဲ့ ဖယ်ရှားမှ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေဟာ လုံးဝကင်းစင်တယ်လို့ သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သိတယ်။

အဲဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ရှင်မဟာစုန္ဒက အားလုံးရှင်းဖို့ ရာအတွက် မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးတာ။ "ယာ ဣမာဘန္တေ အမေကဝိဟိတာ ဒိဋ္ဌိယော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" သူလျှောက်တဲ့ စကားလုံး။ "အနေကဝိဟိတာ အမြင်လေးတွေက အမျိုးမျိုး တစ်ခုတည်းတင် မကဘူး၊ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတူကြဘူး။ ဆန့်ကျင်တယ်။ အမြင်တွေက အမျိုးမျိုး၊ ဒိဋ္ဌိယော၊ ဒိဋ္ဌိဆိုတာ ခုခေတ်စကားလုံးနဲ့ ပြောရင်တော့ Philosophy တွေပေါ့။ လူတွေရဲ့ အတွေးအခေါ် အဲဒီခေတ်က အမျိုးမျိုးသော အတွေးအခေါ်တွေ အမြင်တွေ ဒဿနတွေ၊ အဲဒါတွေက လောကမှာ ပေါ်ပေါက်ပြီးတော့နေတယ်။" ဘာတွေနဲ့ ပတ်သက်တုန်းဆိုရင် သတ္တဝါဒနဲ့ ပတ်သက်တာတွေရှိတယ်။ သတ္တဝါဒ ပဋိသံယုတ္တာ၊ တချို့ဟာကြ လောကဝါဒ ပဋိသံယုတ္တာ လောကနဲ့ ပတ်သက်တယ် "အတ္တာစ လောကောစ" ဆိုတဲ့ အခါ ကိုယ်နဲ့

ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်၊ မိမိကိုယ်ကိုတော့ အတ္တ၊ ကိုယ့်ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို တော့ လောက၊ ဒီလို လောကနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အမြင်တွေ၊ ကိုယ့်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အမြင်တွေ သို့မဟုတ် အတ္တဝါဒနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အမြင်တွေ။ သူတစ်ပါးရဲ့ အတ္တပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လောကရဲ့ အမြင်တွေ အဲဒါတွေနဲ့ ပတ်သက် လာပြီးတော့ အငြင်းပွားနေကြတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေဟာ လောကမှာ အများကြီးရှိတယ်။

ဥပမာတစ်ခု ပြောရမယ်ဆိုရင် အတ္တဝါဒနဲ့ ပတ်သက်တာဆိုလို့ ရှိရင် မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတယ် ခန္ဓာငါးပါးဆိုတာရှိတယ်။ ရုပ်နဲ့ ပတ်သက်တာ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ခံစားမှုနဲ့ ပတ်သက်တာ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ၊ စိတ်ရဲ့ မှတ်သားမှုနဲ့ ပတ်သက်တာ သညာက္ခန္ဓာ၊ ကျန်တဲ့ လိုချင်တာတို့ ၊ မုန်းတီးတာတို့ ၊ တပ်မက်တာတို့ ၊ တွေးခေါ်တာတို့ စတဲ့ လှုံ့ဆော်မှုတွေနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ စေတသိက်တွေနဲ့ ပတ်သက်တာ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ အသိစိတ်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ။

အဲဒီလို ရုပ်တရားနဲ့ နာမ်တရားငါးမျိုး အစုလိုက်ခွဲပြီးတော့ ဟောတဲ့ အထဲမယ် တစ်ချို့က ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကိုပဲ အတ္တလို့ ယူဆတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရှိတယ်။ တစ်ချို့ကတော့ ခံစားချက်ကလေးကို အတ္တလို့ ယူဆတယ်။ တစ်ချို့က မှတ်သားနိုင်တာလေးကို အတ္တလို့ ယူဆတယ်။ တစ်ချို့က လှုံ့ဆော်နိုင်တဲ့ အရာတွေကိုပဲ အတ္တလို့ ခေါ်တာရှိတယ်။ တစ်ချို့က အသိစိတ်ကလေးကို အတ္တလို့ ယူဆတာရှိတယ်။ တစ်ဦးနဲ့ တစ်ဦး မတူကြဘူး။ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အမြင်ဟာ အမျိုးမျိုးဖြစ်နေတာ အဲဒါကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်။

"သက္ကာယ" ဆိုတာ တကယ်ရှိနေတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးအပေါ်မှာ ။ "ဒိဋ္ဌိ" ဆိုတာ မရှိတဲ့ အထင်အမြင် တွေးတောဆင်ခြင်မှု၊ ရှိတာက ခန္ဓာငါးပါး၊

မရှိတဲ့ အတ္တ အထင်အမြင်တွေဖြစ်ပေါ်လာတာကို ဆိုလိုတယ်။ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး။ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ကိုပြောတာ။ ရှိတာကို ရှိတဲ့ အတိုင်း မမြင်ဘဲနဲ့ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ဆက်စပ်ပြီးတော့ မှားယွင်းတဲ့ အတွေးတွေ ဝင်လာတယ်။ ဒါကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ တနည်းအားဖြင့် ပြောမယ်ဆိုရင် ကာယဆိုတာ ခန္ဓာငါးပါး ဒိဋ္ဌိဆိုတာအမြင်၊ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ဟာ ရှိနေတာ ဖြစ်သောကြောင့် သက္ကာယဒိဋ္ဌိလို့ ဒီလို အဓိပ္ပါယ်နဲ့ လည်း မှတ်ယူရတယ်။

ထင်ရှားရှိတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ မှားယွင်းတဲ့ အတွေးတွေဟာ တကယ်မရှိတာနဲ့ တွေးတယ်ပေါ့။ လောကလူတွေက အဆန်းသား။ ရှိတာနဲ့ မရှိတာဆိုရင် ရှိတာက မျက်ကွယ်ပြုပြီး မရှိတာကို တွေးတာ အများကြီးပဲလေ။ မရှိတဲ့ အရာကို တွေးတာ၊ အဲဒီတော့ ရှိတဲ့ အရာကို ကျော်ပြီးတော့ မရှိတဲ့ အရာကို တွေးချင်နေတဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ဟာ ခန္ဓာတစ်ခုပေါ်မှာ လေးမျိုး၊ လေးမျိုးစီ ဖြစ်တော့ (၄ x ၅.၂၀)။ ဒါကို သက္ကာယဒိဋ္ဌိ (၂၀)လို့ ခေါ်တယ်။

မြတ်စွာဘုရားရဲ့ တရားတော်ကို မနာဘူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဒီသက္ကာယဒိဋ္ဌိ (၂၀)ဟာ စိတ်ကိုလွှမ်းမိုးကြီးစိုးထားတယ်။ ဘုရားတရားတော်ကို နာရလို့ ခန္ဓာငါးပါးဟာ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ၊ အတ္တပိုင်ဆိုင်တဲ့ အရာလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ မြန်မာလိုပြောရင်ငါလည်း မဟုတ်ဘူး ။ ငါ့ဟာလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ ခန္ဓာမျှသာဖြစ်တယ်၊ သဘာဝတရားကို သဘာဝတရားလို့ သာ မြင်ပြီးတော့ ငါဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ ငါ့ဟာဆိုတာလည်း မရှိဘူး။ သဘာဝတရားသက်သက်သာလို့ ဘုရားဟောကို လေ့လာသုံးသပ်ဆင်ခြင်လို့ ရှိရင် အဲဒီအချိန် သက္ကာယဒိဋ္ဌိ တန်းလန်းရှိနေသော်လည်း လှုပ်ရှားထကြွခြင်း မရှိဘူးတဲ့ ။ အကယ်၍ သူက လှုပ်ရှားထကြွလာလို့ ရှိရင် မဂ်တောင်မရနိုင်ဘူး၊ မဂ်မပေါ်နိုင်ဘူး လို့ ဆိုတယ်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟာ မဂ်

ကိုတားတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

အကယ်၍ ထကြွမှုမရှိဘူး။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိတယ်၊ ဆိုလိုတာက positive ခေါ်တာပေါ့ အခုခေတ်ဆိုရင် ရောဂါဝေဒနာတွေ positive ဖြစ်နေတယ်။ လူတွေရဲ့ သန္တာန်မှာ positive ဖြစ်နေတဲ့ ရောဂါ၊ ရောဂါ တစ်ခုဟာ positive ဖြစ်နေပေမဲ့လို့ activate လို့ ခေါ်တဲ့ ရောဂါရဲ့ လှုပ်ရှားမှု ရောဂါရဲ့ တိုက်ခိုက်မှုတွေမရှိသေးဘူး ဆိုလို့ ရှိရင် ဘာမှ မဖြစ်သေးဘူး၊ ရောဂါက တိုက်ခိုက်ပြီဆိုတဲ့ အခါကျမှ လူက ဒုက္ခရောက်တာ။ အဲဒါကြောင့်မို့ သောတာပန် မဖြစ်သေးသမျှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဆိုတာ အနုသယအနေနဲ့ positive ဖြစ်နေစေကာမူ ကောင်းရာသူဂတိတော့ ရောက်နိုင်တယ်။ နတ်ပြည် ရောက်နိုင်တယ်၊ ဗြဟ္မာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တရားဓမ္မ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်နိုင်တယ် သို့သော် သက္ကာယဒိဋ္ဌိကို မဖယ်ရှားဘဲနဲ့ မဂ်ကတော့ မဖြစ်ဘူးလို့ ဒီလိုပြောတာ။

သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ထကြွပြီးတော့ activate ဖြစ်နေပြီဆိုရင်ကောင်းရာသူဂတိ ရောက်ဖို့ ခက်ခဲသွားတာပေါ့။ ဒီလိုဆိုလိုတာ။ အဲဒီလို ခန္ဓာငါးပါး ထဲက တစ်ခုခုကို ငါလို့ ထင်တယ်။ ငါ့ဟာလို့ ထင်နေတယ်ဆိုတဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေ။ အယူအဆတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မှားယွင်းတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ၊ နောက်ပြီး ကိုယ်နဲ့ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို လောကလို့ သတ်မှတ်တယ်၊ အဲဒီလောကနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့လည်း ပဲ "သူ သူ့ဟာ" ဆိုတဲ့ အတွေးတွေ ဝင်လာတယ်။ ဝင် လာပြီးတဲ့ နောက်မှ ဘာဆက်ဝင်လာတုန်းဆိုရင် အဲဒီ ငါဆိုတာမြဲတယ်။ ငါ့ဟာလည်း မြဲတယ်ဆိုတဲ့ မြဲတယ်မမြဲဘူးဆိုတာ နှစ်ခုဝင်လာတဲ့ အခါမြဲတယ်လို့ ယူဆတဲ့ အခါ သဿတဒိဋ္ဌိ။

ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဆိုပါစို့။ မြန်မာလူမျိုးတွေ တွေးသလိုလူတစ်ယောက်

သေသွားလို့ ရှိရင် ဝိညာဉ်လေးကထွက်ပြီး နောက်ဘဝမှာ ဝင်စားပြန်တယ်။ အဲဒီ ဝိညာဉ်ဆိုတာလေးက ဘယ်တော့မှ ပျက်မသွားဘူး၊ တစ်ဘဝကနေ တစ်ဘဝကူးနေတယ်၊ ဒီလိုယူဆလို့ ရှိရင် သဿတဒိဋ္ဌိလို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘဲနဲ့ ဒီဝိညာဉ်လေးက သေသွားရင်ပျက်ရော၊ ပျောက်သွားရော၊ နောက်ဘဝလည်း မဖြစ်တော့ဘူး၊ လုံးဝ ထာဝရပြတ်စဲတယ်လို့ ယူဆလို့ ရှိရင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ။ နောက်ဘဝ ဆိုတာ မရှိဘူးလို့ ယူဆရင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ။

နောက်ဘဝမှာ ဒီဝိညာဉ်လေးက တစ်ဘဝသကနေ တစ်ဘဝ ကူးပြောင်းပြီးတော့ သွားလာနေတယ်။ ထာဝရ ရှိနေတယ်လို့ ယူဆရင် သဿတဒိဋ္ဌိ ဒီသဿတဒိဋ္ဌိနဲ့ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိဆိုသည် မှာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ပြီးမှ သက္ကာယဒိဋ္ဌိပေါ်မှာ နှစ်မျိုးထပ်ခွဲတာ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ အတ္တဒိဋ္ဌိပဲ။ ငါဆိုတဲ့ အတွေး၊ ငါ့ဥစ္စာဆိုတဲ့ အတွေး၊ အဲဒီနှစ်ခုရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သဿတဒိဋ္ဌိလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ နှစ်ခုစလုံးတပြိုင်နက်ကြီးတော့ မဖြစ်ဘူး။ သဿတ အယူအဆရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတယ်။ ဥစ္ဆေဒ အယူအဆရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတယ်။ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်စလုံးဟာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေချည်းပဲ၊ ဒီလိုပြောတာ၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကနေ ပေါက်ဖွားလာတာ။

အတ္တဒိဋ္ဌိ မရှိဘဲနဲ့ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ ဆိုတာ မဖြစ်ဘူး၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကိုမှ ထပ်ပြီးတော့ ခွဲသွားတာ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်သည် မြဲတယ်လို့ ယူဆရင် ထာဝရတည်မြဲတယ်လို့ ယူဆရင် သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ထာဝရ ပျက်စီးသွားတယ်၊ ပျက်စဲသွားတယ်လို့ ယူဆရင် ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ၊ ဒီလိုသဿတဒိဋ္ဌိ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိ နှစ်မျိုးဟာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိကနေဆင့်ကဲပြီးတော့ ပေါက်ပွားလာတဲ့ အယူတွေပဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီ အယူအဆတွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ရှင်မဟာစုန္ဒက ဘုရားကို လျှော
က်တယ်။ "အရှင်ဘုရားတဲ့ လောကမှာ အမျိုးမျိုးသော မှားယွင်းတဲ့ အ
ယူအဆတွေ အတ္တနဲ့ ပတ်သက်တယ်။ လောကနဲ့ ပတ်သက်တယ်ဆိုတဲ့
အယူအဆတွေ ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်တဲ့ ။ အဲဒီ အယူအဆတွေဟာ "အာဒိ
မေဝ ဘန္တေ ဘိက္ခုနော မနသိကရောတော ဧဝမေတာသံ ဒိဋ္ဌိနံ ပဟာနံ
ဟောတိ" နှလုံးသွင်းလျှင် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ ဆိုပါစို့၊ ဝိပဿနာ ကျင့်စဉ်
တစ်ခု ကျင့်လို့ ခန္ဓာငါးပါးကို နှလုံးသွင်းလျှင် နှလုံးသွင်းလိုက်ခြင်းပင် မှ
န်ကန်တဲ့ အသိဉာဏ်နဲ့ မြင်လျှင် မြင်ခြင်း အဲဒီ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဟာ လုံးဝ
ပျောက်ကွယ်သွားတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား။ အဲဒီသက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ အတ္တ
ဒိဋ္ဌိတွေဟာ လုံးဝ စွန့်လွှတ်ပြီးသား ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်ပါသလား"
မြတ်စွာဘုရားကို ဒီမေးခွန်းလျှောက်တာ။ နှလုံးသွင်းလိုက်တာနဲ့ ပျောက်
ကွယ်သွားတယ်လို့ တစ်ချို့က ယူဆတယ်။

ဒီမှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုအပေါ်မှာ စစ်ချင်း မှန်ကန်တဲ့ အမြင်က
လေး နှလုံးသွင်းလိုက်တာနဲ့ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ ပျောက်သွားတယ်လို့ ဒီလိုတ
စ်ချို့က ယူဆတယ်။ အဲဒီလိုယူဆမှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မေးတာ၊ စစ်ချ
င်း နှလုံးသွင်း သွင်းခြင်း ရုပ် နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရကို နှလုံးသွင်း သွင်းခြင်း ဒီ
သက္ကာယဒိဋ္ဌိ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ကို ဖယ်ရှားနိုင်ပါသလား။

မြတ်စွာဘုရားက ဖြေတယ်။ ဘယ်လိုဖြေတုန်းဆို "ယာ ဣမာ စုန္ဒ
အနေကဝိဟိတာ ဒိဋ္ဌိယော လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အတ္တဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဝါ
လောကဝါဒပဋိသံယုတ္တာ ဝါ" အတ္တနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်
တွေ၊ လောကနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေဆိုတာ ရှိတ
ယ်။ ဒါဖြင့် ဒီအမြင်တွေဟာ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်တာလား၊ တည်ရာမရှိဘဲ
နဲ့ ဖြစ်တာလားလို့ ဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး ၊ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီမှားယွင်း
တဲ့ အမြင်တွေကို တိုက်ရိုက်ဖယ်ရှားလို့ ရတာ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ။

"ယတ္တ စေတာ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ယတ္တ စ အနုသေန္တိ၊ ယတ္တ စ သမုဒါစရန္တိ" အဲဒီ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေဟာ ဘယ်မှာ ပေါက်ဖွားလာ တာတုန်းလို့ ဆိုတော့ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပေါက်ဖွားတာ။ လော ကမှာ အမြင်တွေ၊ ငါလို့ တွေးတာ ဘာကိုတွေးတာတုန်း၊ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ပြန်စဉ်းစားကြည့်။ ငါဆိုတဲ့ အတွေးဟာ ဘယ်ကိုကြည့်တွေးတာတုန်း ဆို ရုပ်ကိုကြည့်ပြီး တော့လည်း ငါလို့ တွေးလိမ့်မယ်၊ စိတ်ကို ကြည့်ပြီး တော့လည်း ငါလို့ တွေးမယ်၊ အကြမ်းဖျင်းအားဖြင့် ဒီရုပ်နဲ့ နာမ်နဲ့ ဒီနှစ် ခုကို ကြည့်ပြီးတော့ ငါလို့ တွေးတာ၊ ရုပ်ကို ငါလို့ ဆိုရင် စိတ်ကငါဟာ ဒါကြောင့်မို့လူတွေလည်း ပြောတယ်၊ ငါ့စိတ်၊ ငါ့ဟာလို့ ၊ စိတ်ကို ငါလို့ တွေးလို့ ရှိရင် ရုပ်က ငါ့ရုပ်၊ ဒီလိုဖြစ်တာ။

အဲဒီတော့ ငါလို့ တွေးတာ ဘာကို တွေးတာလဲလို့ ဆို ခန္ဓာငါးပါးထဲက တစ်ခုခုကိုတွေးတာ၊ အဲဒီတော့ မိစ္ဆာအယူဝါဒဟာ ဘယ်မှာ ဖြစ်တာတု န်းလို့ မေးလို့ ရှိရင် ခန္ဓာငါးပါးမှာ ဖြစ်တာပဲ။ ခန္ဓာကိုယ်ကို အာရုံပြုပြီးဖြစ်တာ။ ဒီလွဲပြီး အာရုံပြုစရာမှ မရှိတာ။ လူတွေ ငါလို့ ပြော တာ ငါ့ဟာလို့ ပြောတာ၊ ဘာကို ပြောနေကြတာတုန်း၊ ကြည့်လေ၊ ငါ့မျ က်စိ၊ ငါ့နား၊ ငါ့နှာခေါင်း၊ ငါ့လျှာ၊ ငါ့ကိုယ်၊ ငါ့စိတ်လို့ ပြောကြတယ်၊ အဲ ဒီလို။ အဲဒီတော့ ငါဆိုတာကြီးက ဘာကြီးတုန်းလို့ မေးလိုက်တဲ့ အခါ ငါ ဆိုတာ ရှာမတွေ့ဘူး၊ ငါ့ဟာဆိုတာလည်း ရှာလို့ မတွေ့ဘူး ဘာလို့ ရှာမ တွေ့လဲ၊ အားလုံးဟာ ငါ့ဟာလို့ ဆိုတာ အထင်အမြင် တစ်ခုမျှသာဖြစ်တ ယ်။

ကိုယ်ပိုင်တာရယ်လို့ တစ်ခုမျှမရှိဘူး။ မပိုင်ဘူးဆိုတာ ဘယ်လောက် ထင်ရှားလဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်၊ ကိုယ့်ရုပ်ဟာ တစ်နေ့တစ်ခြား အိုမင်း ရင့်ရော်တဲ့ ဘက်ကို ရောက်လာတာ၊ ထားပေါ့၊ မအိုဖို့ ရာ၊ ခေါင်းပေါ်က ဆံပင်လေးတွေ မဖြူအောင်ထား ဆေးဆိုးလို့ ရတာ မဟုတ်ဘူး ။ အဲဒီ

လို သွားတွေမကျိုးအောင် ထားလို့ မရဘူး အဲဒီတော့ ခန္ဓာကိုယ်ထဲက တစ်နေ့တစ်ခြား ကြီးထွားလာတာကို မကြီးရအောင် မအိုရအောင်တား လို့ ရမလားဆို မရဘူး၊ သူ့သဘာဝအတိုင်း သူသွားနေတာ မသေအောင် ရော တားလို့ ရလား၊ မရဘူး။

အဲဒီတော့ ငါလို့ ၊ ငါ့ဟာလို့ ပြောစရာတစ်ခုမှ မရှိဘူး။ သူ့သဘာဝအ တိုင်း ဖြစ်နေတဲ့ အရာကြီးမျှသာ ဖြစ်တယ်။ လမ်းဘေးက သစ်ပင်ကြီးကြည့်၊ သူ့ဟာသူ ပေါက်လာတယ်၊ မျိုးစေ့ကနေ ပေါက်ပြီး တော့ လေ၊ မြေ၊ ရေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ရှင်သန်နေတယ်။ အဲဒီဟာ သူ့သ ဘာဝအတိုင်း သူရပ်တည်နေတာ။ သူ့သဘာဝအတိုင်း သူရပ်တည်နေ သလို ဘုန်းကြီးတို့ တတွေရဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ဟာလည်း ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ ကံ၊စိ တ်၊ဥတု၊အာဟာရဆိုတဲ့ အကြောင်းတရားတွေကြောင့် ရပ်တည်နေတာကြီးကို ငါလို့ သွားထင်နေလိုက်တာ ဘယ်ဟာကို ငါလို့ ပြောရမှာ လည်း ဘယ်ဟာကို ငါ့ဥစ္စာလို့ ပြောရမှာ လည်း ၊ ဘယ်ဟာမှ ပြောလို့ မရဘူး။ ငါဆိုလို့ ရှိရင် ကိုယ်ပိုင်တာ ဖြစ်ရမှာ ပေါ့၊ ကိုယ်၊ ကိုယ် လို့ ပြောလို့ ရတဲ့ အရာဟာ ပြောနေတဲ့ အချိန်မှာ တင်ပဲ ပြောင်းလဲသွားပြီ။ ငါ့ဟာလို့ ပြောလိုက်ရင် ကိုယ်ပိုင်တာတွေ တစ်ခုမှ မ ရှိဘူးလို့ ဒီလိုဓမ္မသဘောနဲ့ ဆင်ခြင်စဉ်းစားကြည့်ရင် ငါ ငါ့ဟာဆိုတာ မ ရှိဘူး။

အဲဒီတော့ ဒီမှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုဟာ ဘာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပေါ တာတုန်းဆို ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ပေါ်တာပဲ။ ဒီခန္ဓာပေါ်မှာ ဘဲ ကြ ည့်ပြီးတော့ ငါလို့ တွေးတယ်၊ ငါ့ဟာလို့ တွေးတယ်။ "အဟံ မမါတိ၊ ပရိ ယုဋ္ဌဋ္ဌာယီ" အဟံဆိုတာ ငါ၊ မမ ဆိုတာ ငါ့ဟာ၊ ငါဆိုတာနဲ့ အတ္တဆိုတာ နဲ့ အတူတူပဲ။ ငါ့ဟာဆိုတာနဲ့ အတ္တနိယနဲ့ အတူတူပဲ။ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတယ်၊ "စက္ခု သုညံ အတ္တေန ဝါအတ္တနိယေန ဝါ" ဘုန်းကြီးတို့ တ

တွေမှာ ရှိတဲ့ မျက်လုံးလေးပဲကြည့်၊ အဲဒီ မျက်လုံးလေးဟာ ငါလည်း မဟုတ်ဘူး ။ ငါ့ဟာလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ ငါဆိုတဲ့ သဘာဝ၊ ငါ့ဟာဆိုတဲ့ အရာမှ ဆိတ်သုန်းနေလို့ သုညလို့ ပြောတာ။ မျက်လုံးလေးက ရုပ်သဘာဝ သက်သက်သာ ဖြစ်တယ်။ အဲဒီထဲမယ် ငါလို့ ပြောစရာမရှိဘူး၊ သုည၊ ငါ့ဟာလို့ ပြောစရာမရှိဘူး၊ သုည၊ ဘာမှ မရှိဘူးလို့ ဒီလိုပြောတာ။

အဲဒီလိုပဲ နားတို့ ၊ နှာခေါင်းတို့ ၊ လျှာတို့ ၊ ကိုယ်တို့ ၊ စိတ်တို့ ဆိုတာ တွေလည်း အားလုံး သုညလို့ ဆိုတာ၊ ဘာက သုညဖြစ်တာလဲလို့ ဆို အတ္တဆိုတာ မရှိဘူး၊ ငါဆိုတာ မရှိဘူး၊ အတ္တနိယ ဆိုတာ မရှိဘူး၊ ငါ့ဟာ ဆိုတာ မရှိဘူး၊ ဒီလို သုည ဖြစ်တာ။ အဲဒီတော့ ငါ၊ ငါ့ဟာဆိုတဒု အတွေးက ဘယ်မှာ ပေါ်တာတုန်းလို့ ဆိုတော့ ခန္ဓာငါးပါးပေါ်မှာ ပေါ်တာ။ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက အရှင်စုန္ဒကို ဟောတာ။ "ယတ္ထ စေတာ ဒိဋ္ဌိယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ" ဒီမှာ ယွင်းတဲ့ အမြင်တွေဟာ ခန္ဓာငါးပါးမှာ ဖြစ်တာ၊ "ယတ္ထ စ အနုသေန္တိ" အဲဒီမှာ ခန္ဓာငါးပါးပေါ်မှာ ဒီအမြင်တွေဟာ ကိန်းနေတာ၊ "ယတ္ထ စ သမုဒါစရန္တိ" အဲဒီခန္ဓာငါးပါး အပေါ်ပတ်သက်ပြီး တော့ ပြောဆိုလုပ်ကိုင် နေကြတာတဲ့ ။ ငါ့လို့ ပြောတယ်၊ ငါ့ဟာလို့ ပြောတယ်၊ နှစ်သက်တယ်လို့ ပြောတယ်၊ မနှစ်သက်ဘူးလို့ ပြောတယ်၊ မုန်းတယ်လို့ ပြောတယ်၊ ချစ်တယ်လို့ ပြောတယ်၊ ဒါတွေ အကုန်လုံး ပြောဆို လုပ်ကိုင်နေကြတာဟာ ခန္ဓာငါးပါးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ ပြောနေကြတာ။

အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက နှလုံးသွင်းလျှင် နှလုံးသွင်းခြင်း ဒီကိလေသာတွေက ကုန်သွားတော့ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ၊ အဲဒီ ခန္ဓာငါးပါးကို "နေတံ မမ" အဲဒီ ခန္ဓာငါးပါးကို ငါ့ဟာ မဟုတ်ဘူး လို့ ၊ "နေသောဟမသ္မိ" ငါလည်း မဟုတ်ဘူး "နမေသောအတ္တာ" ငါ့ရဲ့ အလိုကျဖြစ်တဲ့ အတ္တလည်း မဟုတ်ဘူး လို့ "ယထာဘူတံ သမ္မပ္ပညာယ ပဿတော" မှန်ကန်တဲ့

ပညာနဲ့ ရှုမြင်နိုင်သူမှာ ။ အဲဒီတော့ မှန်ကန်တဲ့ ပညာနဲ့ ရှုမြင်နိုင်တယ် ဆိုတာ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ မြင်တာကို ပြောတာ။ ငါ့ဟာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သေချာသွားတယ်။ ငါ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သေချာသွားတယ်။ ငါ့ရဲ့ အတ္တ မဟုတ်ဘူး ၊ မဟုတ်ရင် ဘာလဲ၊ ရုပ်နာမ်သက်သက်ပဲ။ ရုပ်တရား နာမ်တရား သက်သက်ပဲလို့ အဲဒီလိုယထာဘူတ မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင် ဆိုတာ ဘယ်ဟာကိုပြောတာတုန်းဆို နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဉာဏ်ကနေစပြီး ဝိပဿနာဉာဏ်တွေဟာ မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်ပေါ့။ အဲဒါနဲ့ မြင်နိုင်ရ မယ်၊ နောက်ဆုံးမှာ သောတပတ္တိမဂ်ဉာဏ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဉာဏ်တို့ ဟာ မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်တွေပေါ့။

အဲဒီ မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်နဲ့ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်ဖြစ်ပေါ်ရာ ခန္ဓာငါးပါးကို နေတံ မမ၊ မျက်စိလေးက ငါ့ဟာ မဟုတ်ဘူး ၊ နေသော ဟမသ္မိ၊ ငါလည်း မဟုတ်ဘူး ၊ နမေသော အတ္တာ၊ ငါ့ရဲ့ အတ္တလည်း မဟုတ်ဘူး ။ မျက်စိဟာ ကံကြောင့်ဖြစ်လာတဲ့ စက္ခုပသာဒ ရုပ်မျှသာ ဖြစ်တယ်။ အစဉ်ထာဝရ ပြောင်းလဲပြီးတော့ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ အကြောင်းတရား လေးပါးပေါ်မှာ မှီတည်ပြီးတော့ ဖြစ်နေတာ၊ သူဟာသူ ဖြစ်ပြီး သူဟာသူ ပျက်နေတဲ့ အရာသာ ဖြစ်တယ်။ ငါလို့ ပြောစရာမရှိဘူး ။ ငါ့ဟာလို့ ပြောစရာမရှိဘူးလို့ မှန်ကန်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ် အမြင်ကြည့်၊ ဒီလိုမြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြမှ "ဧဝမေတာသံ ဒိဋ္ဌိနံ ပဟာနံ ဟောတိ၊ ဧဝမေတာသံဒိဋ္ဌိနံ ပဋိနိဿဂေါ ဟောတိ" အဲဒီကျတော့မှ မှားယွင်းတဲ့ အမြင် ဟာ ပျောက်သွားတာ။ ဒီလိုပြောတာ။

အဲဒီတော့ ဆိုလိုတာက မိစ္ဆာအယူဝါဒ ဆိုတာ ခန္ဓာပေါ်မှာ ဖြစ်တယ် ။ အဲဒီခန္ဓာကို မှန်ကန်တဲ့ ဉာဏ်အမြင်နဲ့ ရှုပါလို့ ပြောတာ။ အဲဒီတော့ ဝိပဿနာရှုတယ် ဆိုတာ မှားယွင်းတဲ့ အမြင်တွေ ပျောက်သွားအောင် ဝိပဿနာရှုတာ၊ ခန္ဓာငါးပါးကို ရှုတာ၊ အဲဒီခန္ဓာငါးပါးကို ရှုတဲ့ အခါမှာ ငါ့

ဟာ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို သေချာလောက်အောင် ကြည့်ရမယ်။ သေချာလောက်အောင် အကြိမ်ကြိမ်အထပ်ထပ် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ဖို့ လိုတယ်။ ငါဟာ မဟုတ်တာနဲ့ သေချာရဲ့ လား၊ ငါမဟုတ်တာ သေချာရဲ့ လား။ ငါ့ရဲ့အတ္တ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာ သေချာရဲ့ လားလို့ ဆိုတဲ့ ဒီအမြင်တွေ မြင်ဖို့ လို့ တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ တုန်းဆို သံသရာတစ်လျှောက်လုံးမှာ လူတွေက ဧတံမမ-ဒါငါဟာ၊ ဧသောဟမသ္မိ-ဒါငါပဲ၊ ဧသော မေအတ္တာ-ဒါငါ့ရဲ့ အတ္တပဲဆိုတဲ့ အတွေးတွေက လွှမ်းမိုးပြီးလာခဲ့တာကိုး အဲဒါတွေကို သေချာသွားအောင် ရှုမှတ်ရမယ်လို့ ဒီလိုဆိုတာ။

အဲဒီလို ရှုမှတ်နိုင်မှ ဧဝမေ တာသံ ဒိဋ္ဌိနံ ပဟာနံ။ အဲဒီလိုကျတော့မှ ဒီမိစ္ဆာအယူဝါဒဟာ ဝိပဿနာဉာဏ်နဲ့ ရှုတဲ့ အချိန်မှာ တဒင်္ဂပဟာနံနဲ့ ပယ်ရှားပစ်လိုက်တယ်။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ် ပေါ်တဲ့ အခါမှာ သမုစ္ဆေဒပဟာနံနဲ့ ဖယ်ရှားပစ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကျမှ ဒီမှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုဟာ လုံးဝရှင်းသွားတယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောတာ။ အဲဒီတော့ စစချင်းလေးတော့ ဒိဋ္ဌိဆိုတာကိုပယ်လို့ ရမှာ မဟုတ်သေးဘူး၊ အနည်းဆုံး သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ်ရမှာ ဒီမှားယွင်းတဲ့ အမြင်တစ်ခုဟာ လုံးဝကျွတ်သွားမယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

အဲဒီတော့ တရားဓမ္မတွေနာရင်း တရားကို ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရင်းကတော့ ရောဂါမထအောင် ဆေးနဲ့ ထိမ်းထားသလို ထိန်းလို့ တော့ ရတယ် ။ positive တော့ ရှိနေမှာ ဘဲ။ positive ပါပျောက်ပြီး negative ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တာကတော့ သောတာပတ္တိမဂ်မှ activate ဖြစ်မှ လို့ ဒီလိုပြောတာ။ အဲဒီလိုဆိုလိုတယ်။

အဲဒီတော့ သလ္လေခသုတ် အစမှာ အရှင်မဟာစုန္ဒက မိစ္ဆာအယူဝါဒနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ မေးတာ။ ဒီမေးခွန်းက ဒီသလ္လေခသုတ် ဟောရခြင်း

င်းအကြောင်းပဲ။ အဲဒီလိုမေးတာကို မြတ်စွာဘုရားက ခန္ဓာငါးပါးပေါ်မှ ရှုမှတ်ပြီးတော့ မှန်ကန်တဲ့ အယူဝါဒတစ်ခုရအောင် ခန္ဓာငါးပါးကို သမ္မ ပညာဆိုတဲ့ မှန်ကန်တဲ့ ဝိပဿနာဉာဏ်ပညာနဲ့ ရှုမှတ်ဖို့ ဟောကြားပေး တော်မူတယ်။

လောကမှာ သမာဓိကျင့်စဉ်တွေကို ကျင့်ပြီးတော့ "ဒို့ဟာ သလ္လေခအ ကျင့်ကို ကျင့်နေကြတယ်။ ကိလေသာတွေကို လျှော့ချနေကြတယ်လို့ တ ခြားဘာသာတွေမှာ ဟောပြောနေတာတွေရှိတယ်။ အဲဒီဟောပြောချက် တွေကို မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းလင်းပြတဲ့ အနေနဲ့ အရှင်စုန္ဒကို ဆက်ပြီး ဟောတယ်။

"သမထကျင့်စဉ် တစ်ခုကို ကျင့်ရင် ဝိဝေကဇပီတိသုခ လို့ ခေါ်တယ် ကာမဂုဏ်အာရုံတွေက လွတ်သွားတယ်။ ကာမဂုဏ် အာရုံတွေက လွတ် သွားပြီး သမာဓိကျင့်စဉ်တစ်ခုနဲ့ ဈာန်အာရုံတစ်ခုပေါ်မှာ စိတ်ကလေး ဟာ ငြိမ်သွားပြီး ကာမဂုဏ်အာရုံတွေက လွတ်သွားပြီး ဈာန်အာရုံပေါ်မှာ စိတ်ကလေးငြိမ်လို့ ရလာတဲ့ ဝီတိ သုခ။ အဲဒီ ဝိဝေက ဇ ပီတိ သုခလို့ ဆိုတဲ့ ပထမဈာန်ရပြီး နေနိုင်တာကို တစ်ချို့က ငါဟာ ကိလေသာလျှော့ချပြီး သလ္လေခအကျင့်နဲ့ နေတယ်လို့ ဒီလို ထင်ကောင်း ထင်လိမ့်မယ်တဲ့ ။ စုန္ဒ အဲဒါဟာ ငါဘုရားရဲ့ အဆုံးအမမှာ သလ္လေခလို့ မ ခေါ်ဘူးတဲ့ ။ ငါဘုရားရဲ့ အဆုံးအမမှာ ဒီဟာကို "ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ" မျ က်မှောက်ဘဝမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေထိုင်မှုလို့ ခေါ်တယ်။ သလ္လေခအ ကျင့်ကို ကျင့်တယ်လို့ မခေါ်နိုင်ဘူး။"

ဆိုလိုတာက သမထကျင့်စဉ်ကိုကျင့်လို့ ပထမဈာန်ရ လာပြီ။ ရလာ တဲ့ အခါမှာ ကိလေသာတွေက ကင်းကွာလွတ်လပ်ပြီးတော့ စိတ်လေး ဟာ သမာဓိအာရုံလေးနဲ့ ဈာန်သမာပတ် ဝင်းစားပြီးတော့ နေလိုက်ပြီဆို

တာကို ကိလေသာတွေကို လျော့ချတဲ့ သလ္လေခအကျင့်၊ ဒီလမ်းပေါ် ရောက်နေတယ်လို့ တစ်ချို့က ထင်ကောင်းထင်လိမ့်မယ်။ မြတ်စွာဘုရားက မရောက်ဘူးတဲ့ ။ ဒီသမာဓိနဲ့ နေတာဟာ "ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ" ချမ်းချမ်းသာသာ စိတ်အေးချမ်းသာမှုနဲ့ စိတ်ကို အနားယူအပန်းဖြေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာက ရှိနေ remain ဖြစ်နေအုံးမှာ ဘဲ။

ဒီဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ ဆိုတာ အပန်းဖြေတဲ့ သဘောပဲလေ။ လူတွေအိပ်တဲ့ အခါ ကိလေသာမှ မဖြစ်တာကို။ အဲဒါလိုပဲ သမာဓိ ကျင့်စဉ်လေးတစ်ခု ကျင့်ပြီးတော့ သမာဓိစိတ်ကလေးနဲ့ နေတဲ့ အချိန်မှာ ဒါ ကိလေသာတွေကို လျော့ချနေတဲ့ အကျင့်ကို ဒီလိုပြောလို့ မရဘူး။ ကိလေသာက သူ့ဟာသူ လွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြီး positive အနေနဲ့ ဖြစ်နေတာ။ သူ့ကို ထိကိုမထိဘူး ဒီလိုပြောတာ။ သမာဓိနဲ့ ချမ်းသာအောင် နေရုံသာဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဆိုလိုတယ်။

အဲဒီတော့ သလ္လေခနဲ့ နေတယ်လို့ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားတဲ့ အကျင့်နဲ့ နေတယ်လို့ ထင်ကောင်းထင်လိမ့်မယ်တဲ့ ။ မဟုတ်ဘူးတဲ့ ။ ငါဘုရားရဲ့ သာသနာမှာ ဒါတွေဟာ သလ္လေခတွေ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ။ ဆိုလိုတာက ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရသာဖြစ်တယ်။ မျက်မှောက်ဘဝမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ စိတ်ကို အနားယူခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုစိတ်ကို အနားယူခြင်းဟာ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားပစ်တာ မဟုတ်ဘူး ။ ဒီလိုဆိုလိုတာ။

ထို့အတူပဲ ဒုတိယဈာန်၊ ဒီပထမဈာန်က ကိလေသာတွေက ကင်းကွာလွပ်လပ် သွားပြီးတဲ့ နောက် သူ့မှာ ဈာန်အင်္ဂါလို့ ခေါ်တဲ့ သဘာဝတရားငါးမျိုး ထင်ရှားဖြစ်နေတယ်။ ထင်ရှားတာက ဘာတွေတုန်းဆိုရင် ဝိတက်ဆိုတဲ့ အာရုံကို စိတ်ကတင်ပို့ပေးနေတဲ့ သဘော၊ ဝိစာရ

ဆိုတဲ့ အာရုံနဲ့ စိတ်နဲ့ ကင်းမသွားအောင် တွဲပေးနေတဲ့ သဘော။ ပီတိဆိုတဲ့ နှစ်သက်နေတဲ့ သဘော၊ သုခဆိုတဲ့ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာ ခံစားနေရတဲ့ သဘော။ သုခဆိုတဲ့ စိတ်ချမ်းသာ ကိုယ်ချမ်းသာခံစားနေရတဲ့ သဘော၊ ဧကဂ္ဂတာ လို့ ခေါ်တဲ့ စိတ်တည်ငြိမ်မှ ဒသဘော အဲဒီငါးခုလုံးဟာ ထင်ထင်ရှားရှား ဈာန်အာရုံနဲ့ အလုပ်လုပ်နေတာကို ပထမဈာန်လို့ ခေါ်တယ်။ အဲဒီလိုနေခြင်းဟာ မျက်မှောက်ဘဝချမ်းသာစွာ နေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားနေတာ မဟုတ်သေးဘူး။ ဒီလိုဆိုတာ။

အဲဒီတော့ ဒုတိယဈာန်အဆင့် တက်လိုက်တယ်။ စိတ်ကို အာရုံပေါ်တင်ပေးနေစရာ မလိုအောင် သမာဓိကိုတိုးမြှင့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ သမာဓိအားကောင်းလာသည့်အတွက်ကြောင့် ဝိတက်ဝိစာရတွေကို ဖယ်လိုက်နိုင်ပြီး ပီတိဆိုတဲ့ စိတ်ထဲမှာ ကျေနပ်နေတာရယ်၊ သုခဆိုတာ ချမ်းသာနေတာရယ်၊ ဧကဂ္ဂတာ - တည်ငြိမ်နေတယ်ဆိုတဲ့ ဒီသုံးမျိုးနဲ့ အာရုံပေါ်မှာ စိတ်ကို ရပ်တန့်ပြီးတော့ နေတာ။ တစ်ချို့က အဲဒီလိုနေတာကို "ငါသလ္လေခအကျင့်၊ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားလျော့ချပြီးတော့ ဒီလိုနေတယ်" လို့ ထင်ကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး တဲ့ ၊ ဒါက ဒိဋ္ဌိဓမ္မသုခဝိဟာရ စိတ်ကို အနားပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်လို့ မြတ်စွာဘုရားကဟောတယ်။

နောက်တစ်ခု တစ်ခါပီတိဆိုတဲ့ နှစ်ခြိုက်မှုဟာ တစ်ဖက်တစ်လမ်းအားဖြင့် သမာဓိကို အနှောက်အယှက်ပေးတဲ့ သဘောရှိတယ်။ ဒါကြောင့်မို့ ပီတိကို ဖယ်လိုက်တယ်၊ သုခနဲ့ ဧကဂ္ဂတာဆိုပြီး ချမ်းသာမှုနဲ့ စိတ်တည်ငြိမ်မှု နှစ်ခုနဲ့ နေတယ်။ အဲဒါဟာသလ္လေခနဲ့ နေတာ မဟုတ်သေးဘူး၊ သလ္လေခအကျင့်နဲ့ နေတာ မဟုတ်ဘူး ၊ မျက်မှောက်ဘဝမှာ ချမ်းချမ်းသာသာ နေခြင်းမျှသာဖြစ်တယ်။

နောက်တစ်ဆင့် တိုးလိုက်တယ်။ သုခဆိုတာက မလိုချင်တော့ဘူး၊ သုခကိုလည်း ဖယ်လိုက်တယ်။ ဒုက္ခကိုလည်း ဖယ်လိုက်တယ်။ ဝမ်းနည်း ဝမ်းသာ ဆိုတာတွေလည်း မရှိတော့ဘူး။ ဘာမှ မထင်ရှားတဲ့ ခံစားမှုဆို တဲ့ ဥပေက္ခာနဲ့ သမာဓိ ဒီနှစ်ခုနဲ့ ရပ်တည်ပြီး နေတဲ့ အခါကျတော့ စိတ် ရဲ့ တည်ငြိမ်မှုဟာ ပိုပြီးတော့ ခိုင်မာလာတယ်။ အဲဒီခိုင်မာမှုဟာလည်း ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားတဲ့ အကျင့်မဟုတ်သေးဘူး။ မျက်မှောက်ဘဝမှာ ချမ်းချမ်းသာသာနေပြီး စိတ်ကို အနားပေးထားခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာတွေကို လျှော့ချနေတာ မဟုတ်သေးဘူး၊ ဒီလိုဆိုတာ။

နောက်တစ်ခု ရူပါဝစရဈာတ်လို့ ဆိုတဲ့ ကသိုဏ်းရပ်တွေကို လုံးဝဖယ်လိုက်တယ်။ ဖယ်ရှားလိုက်တဲ့ ကွက်လပ်ကို အာရုံပြုပြီး ပထမ အရူပဈာန် ရလာတယ်။ အဲဒီ ပထမအရူပဈာန်ရောက်တဲ့ အခါ ရုပ်ပေါ်မှာ အာရုံစိုက်ရတာ မဟုတ်ဘူး ။ ပညတ်ပေါ်မှာ အာရုံစိုက်တာ ဖြစ်တာကြောင့် အဲဒီဈာန်ကိုဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရလို့ မခေါ်ဘဲနဲ့ "သန္တဝိဟာရ" တကယ့်ကို ငြိမ်သက်အေးချမ်းတဲ့ နေထိုင်မှုလို့ ခေါ်တယ်။ ပထမအရူပဈာန်က အလွန်ငြိမ်သက် အေးချမ်းတာမို့ သန္တဝိဟာရနဲ့ သာ နေတယ်လို့ ပြောရတာ။ ကိလေသာကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားနေတာမဟုတ်သေးဘူး။

တစ်ခါ ဒုတိယအရူပဈာန် ရောက်သွားတယ်။ တတိယအရူပဈာန် ရောက်တယ်။ စတုတ္ထအရူပဈာန် ရောက်တယ်။ အဲဒါတွေဟာ သန္တဝိဟာရ စိတ်နှလုံး အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားတဲ့ သဇ္ဈေခ အကျင့်နဲ့ နေတာ မဟုတ်သေးဘူး။

ဟောဒီ ဈာန်သမာပတ် ရှစ်မျိုးမှာ မြတ်စွာဘုရားက ရူပဈာန်လေးမျိုးကို ဒိဋ္ဌဓမ္မသုခဝိဟာရ။ ချမ်းသာစွာ နေရကြောင်း သ

မာပတ်အရူပဈာန်လေးမျိုးကို သန္တဝိဟာရ ငြိမ်းချမ်းငြိမ်သက်စွာ နေရကြောင်း သမာပတ်လို့ ဒီလိုဟောပြီး ဒါတွေဟာ သလ္လေခအကျင့် မ ဟုတ်သေးဘူးလို့ ဒီလိုမြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါဟာဖြစ်လို့ ဟောတာတုန်းလို့ ဆိုတော့ အနန္တအာကာသ မြတ်စွာ ဘုရား လက်ထက်တုန်းက အခုလို ဈာန် အဘိညာဉ်တွေရနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေဟာ သူတို့ ကိုယ်သူတို့ လမ်းဆုံးနေပြီလို့ ၊ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလို့ သူတို့ က ဟောပြောလေ့ရှိတာ။ အဲဒီတော့ သူတို့ ရဲ့ ဟောပြောမှုဟာမပြည့်စုံဘူး။ ဒါတွေကို ဒီလိုဈာန်တရားတွေနဲ့ သမာဓိစွမ်းအားနဲ့ နေနိုင်တာတွေဟာ စိတ်ကို အနားပေးခြင်း၊ စိတ်ကိုငြိမ်းချမ်းစွာနေခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ ကိလေသာတွေကို ခြစ်ထုတ်ဖယ်ရှားတာ မဟုတ်သေးဘူး။ ကိလေသာတွေဟာ အတွင်းမှာ အနုသယခါတ်အနေနဲ့ ရှိနေသေးတယ်။ အဲဒီရှိနေတဲ့ ကိလေသာတွေဟာ အထိအခိုက် အနစ်နာမရှိ ဒီအတိုင်း အင်အားကြီးမားစွာနဲ့ ရှိနေတယ် positive ဖြစ်နေတယ်လို့ ဒီလိုပြောတာ။

တခြားဘာသာတွေမှာ မြတ်စွာဘုရားနဲ့ ခေတ်ပြိုင်ဘာသာတွေမှာ သူတို့ လည်း ပဲ ဈာန်အကျင့်တွေကို ကျင့်ပြီးအောင်မြင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ရှိတယ်။ အဲဒါကိုပဲ သူတို့ က လမ်းဆုံးထားပြီး၊ ဒါကိုပဲ အထွဋ်အမြတ်ထားပြီးတော့ ဟောပြောနေကြတာ။ ဒါကြောင့်မို့ မြတ်စွာဘုရားက တို့သာသနာမှာ တော့ ဒါကစိတ်ကို အနားပေးခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ သလ္လေခ မဟုတ်သေးဘူး၊ စိတ်ကို ငြိမ်သက်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်တယ်။ သလ္လေခ မဟုတ်သေးဘူး၊ ဒီထက် သွားစရာတွေရှိတယ် ။ လုပ်စရာတွေ ရှိနေသေးတယ်လို့ အဆင့်မြင့်တရားကို ရည်ညွှန်းပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီနောက်တော့မှ မြတ်စွာဘုရားက သလ္လေခအကြောင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ လူတွေရဲ့ စိတ်မှာ ဖြစ်ပေါ်နိုင်တဲ့ ဟာတွေကို ပြောပြတာ။ အဲဒါတွေက ပုဒ်ပေါင်း (၄၄)ပုဒ်။ အဆိုးနဲ့ အကောင်းတဲ့ တွဲပြီးတော့ ထားတာ။ အဆိုးနဲ့ အကောင်းကို ခွဲခြားပြီးတော့ ရေတွက်မယ်ဆိုရင် (၈၈) ပုဒ်ဖြစ်မှာ ပေါ့။ (၄၄)မျိုးသော တရားဓမ္မတွေ ဖယ်ရှားပစ်ဖို့ နည်းလမ်းတွေကို အားလုံးသဘောပေါက်တဲ့ နည်းနဲ့ မြတ်စွာဘုရားက ဟောခဲ့တာ။

သမာပတ်ရှစ်ပါး ဝင်စားထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာလည်း သူတို့ ဟာ ဘယ်လိုအတွေးတွေ ဝင်လာကြတယ်ဆိုတာ ငါဟာ ဈာန်သမာပတ်တွေ ဝင်စားနိုင်တယ်၊ ငါ့မှာ လမ်းဆုံးနေပြီ၊ ငါရထားတဲ့ တရားထူး တရားမြတ်ဟာ အလွန်ခိုင်မာတယ်၊ ငါဟာ အထွဋ်အထိပ် ရောက်နေပြီဆိုတဲ့ ဒီမာနအတွေးတွေဝင်လာတတ်တယ်။ ဝင် လာပြီးတော့ တခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေဒီတရားမျိုးမရဘူး၊ ငါသာရတယ်ဆိုပြီးတော့ "အတ္တုက္ကံသန ပရဝတ္ထန" ဆိုတဲ့ တရားမျိုးတွေ ဝင်ရောက် လာပြီး နောက်ဆုံးမှာ ကိလေသာဆိုတာ အတွင်းမှာ အစိုင်အခဲနဲ့ positive ဖြစ်နေတာ၊ ထိရောက်အောင်တောင် မတက်နိုင်ဘဲနဲ့ အပေါ်ယံလေးတင် ဖုံးဖိထားတဲ့ သဘောလေးနဲ့ ကျင့်တဲ့ ဒီလိုအကျင့်တာတွေဟာ လမ်းဆုံး မဟုတ်သေးဘူးလို့ ဒီအကျင့်က သလ္လေခလို့ ဆိုတဲ့ ကိလေသာကို လျှော့ချတဲ့ အကျင့်မဖြစ်ဘူးလို့ မြတ်စွာဘုရားက အရှင်စုန္ဒကို ရှင်းပြတယ်။ ကိလေသာတွေကို ဘယ်လို ဖယ်ရှားပစ်ရမယ်ဆိုတာတွေကို အဆင့်ဆင့်ဆက်ပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူတာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် တရားချစ်ခင်သူတော်စင် ပရိသတ်အပေါင်းတို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ သလ္လေခသုတ်ဆိုတာ တကယ့်ကို ကိလေသာတွေကို လျှော့ချတဲ့ နည်းစနစ်တွေ မိမိတို့ ရဲ့ စိတ်ထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်

တတ်တဲ့ သဘာဝတရား (၄၄)မျိုးခွဲခြားပြီး ရှောင်လွှဲနည်းတွေ၊ ငြိမ်းသတ်နည်းတွေ စိတ်ကိုတည်ဆောက်တဲ့ နည်းတွေနဲ့ ဟောဒီ သလ္လေခသုတ်ကို ဟောကြားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။ သလ္လေခသုတ် နာယူမှတ်သားပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ တရားဓမ္မအတိုင်း ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်တော်မူနိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

သာဓု သာဓု သာဓု
